

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY PATENTU TYMCZASOWEGO

78012

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu nr _____

Kl. 20d,8/01

Zgłoszono: 26.06.1972 (P. 156 279)

Pierwszeństwo: _____

MKP: B61f 7/00

Zgłoszenie ogłoszono: 30.05.1973

Opis patentowy opublikowano: 12.05.1975

CZYTELNIKA

Urzedu Patentow
Polskiej Rzeczpospolitej P

Twórcy wynalazku: Marian Warszyński, Michał Maziarz
Uprawniony z patentu tymczasowego: Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica,
Kraków (Polska)

Zestaw kołowy do pojazdów szynowych poruszających się po torach o dwóch różnych szerokościach oraz rozjazd i przejazd szynowy do stosowania tego zestawu

Przedmiotem wynalazku jest zestaw kołowy do pojazdów szynowych, poruszających się po torach o dwóch różnych szerokościach oraz rozjazd i przejazd szynowy do stosowania tego zestawu.

Znane są wagony kolejowe, wyposażone w urządzenia, umożliwiające podnoszenie lub opuszczanie osi, zaopatrzonych w odpowiednio rozstawione koła dla toru o różnych szerokościach.

Znana dotychczas konstrukcja przejazdu szynowego polega na tym, że w miejscu połączenia toru węższego z szerszym, końce szyn toru węższego są usytuowane po stronie wewnętrznej szyn toru szerszego.

Wadą opisanych urządzeń jest to, że przy zmianie szerokości toru, każdy zestaw kołowy wagonu musi być opuszczany lub podnoszony osobno na poszczególne szyny, co jest czynnością bardzo czasochłonną, a ponadto komplikuje konstrukcję wózka.

Celem wynalazku jest opracowanie zestawu kołowego, umożliwiającego jazdę pociągu niezależnie od szerokości toru, bez konieczności zmiany rozstawu kół wagonów.

Cel ten został osiągnięty przez skonstruowanie zestawu kołowego, w którym na osi osadzone są trzy koła w ten sposób, że na jednym jej końcu są osadzone obok siebie dwa koła: wewnętrzne i zewnętrzne, a na drugim końcu osi osadzone jest koło trzecie.

Odmiana zestawu kołowego ma na jednym końcu osi osadzone koło podwójne o dwóch bieżniach, a na drugim końcu osi jest osadzone koło normalne.

Do stosowania zestawu kołowego, według wynalazku, służy rozjazd szynowy w którym szyny torów węższych mają w główce szyny wewnętrznej wycięte pod odpowiednim kątem rowki na głębokość i szerokość obrzeża koła, a szyny torów szerszych mają takie same rowki wycięte w główce szyny zewnętrznej. Przejazd szynowy do stosowania zestawu kołowego, według wynalazku, składa się z trzech szyn, z których dwie w miejscu połączenia torów o dwóch różnych szerokościach są usytuowane równolegle obok siebie, przy czym szyna toru szerszego zachodzi na szynę toru węższego. W zależności od wymaganej szerokości toru, w odpowiedniej odległości od obu szyn, znajduje się usytuowana równolegle szyna trzecia.

Zaletą zestawu kołowego oraz rozjazdu i przejazdu szynowego, według wynalazku jest to, że jazda pociągu może się odbywać niezależnie od szerokości torów, bez konieczności zmiany rozstawu kół wagonów.

Przedmiot wynalazku jest uwidoczniony w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia zestaw kołowy w przekroju pionowym, fig. 2 – odmianę zestawu kołowego w przekroju pionowym, fig. 3 – przejazd szynowy w widoku z góry, a fig. 4 – przejazd szynowy w przekroju A–A.

Zestaw kołowy, według wynalazku, ma na osi 1 osadzone trzy koła 2, 3, i 4 z których koło wewnętrzne 2 i koło zewnętrzne 3 są osadzone obok siebie na jednym końcu osi, a koło 4 jest osadzone na drugim końcu osi 1. Koło wewnętrzne 2 i koło 4 jest wykorzystywane przy jeździe wagonu po szynach 5 i 6 o wąskim rozstawie. Natomiast przy jeździe wagonu po szynach 5 i 7 o szerokim rozstawie, wykorzystane jest koło zewnętrzne 3 i koło 4.

Odmiana zestawu kołowego ma na jednym końcu osi 1 osadzone koło 8, które jest kołem podwójnym o dwóch bieżniach, oraz koło 4 osadzone na drugim końcu osi 1. Koło 4 oraz bieżnia zewnętrzna koła 8 są wykorzystywane przy jeździe wagonu po szynach 6 i 7 o szerokim rozstawie. Natomiast jeżeli wagon jedzie po szynach 5 i 6 o wąskim rozstawie, wówczas wykorzystywana jest bieżnia wewnętrzna koła podwójnego 8 oraz koło 4.

Zastrzeżenia patentowe

1. Zestaw kołowy do pojazdów szynowych poruszających się po torach o dwóch różnych szerokościach, **znamienny tym**, że ma na osi (1) osadzone trzy koła (2, 3 i 4), przy czym na jednym końcu osi (1) są osadzone obok siebie koło wewnętrzne (2) i zewnętrzne (3), zaś na drugim końcu osi (1) jest osadzone koło (4).

2. Odmiana zestawu kołowego, według zastrz. 1, **znamienna tym**, że ma na jednym końcu osi (1) osadzone koło (8), które jest kołem podwójnym o dwóch bieżniach, oraz koło (4), osadzone na drugim końcu osi (1).

3. Rozjazd szynowy do stosowania zestawu kołowego według zastrz. 1 i 2, **znamienny tym**, że szyny rozjazdu torów węższych mają w główce szyny wewnętrznej wycięte pod odpowiednim kątem rowki na głębokość i szerokość obrzeża koła, zaś rozjazd szynowy torów szerszych ma takie same rowki wycięte w główce szyny zewnętrznej.

4. Przejazd szynowy do stosowania zestawu kołowego, według zastrz. 1 i 2, **znamienny tym**, że składa się z trzech szyn (5, 6 i 7), z których dwie szyny (5 i 7), w miejscu połączenia torów o dwóch różnych szerokościach są usytuowane równolegle obok siebie, przy czym szyna (5) toru szerszego zachodzi na szynę (7) toru węższego, zaś w zależności od wymaganej szerokości toru w odpowiedniej odległości od szyny (5 i 7) jest usytuowana równolegle trzecia szyna (6).

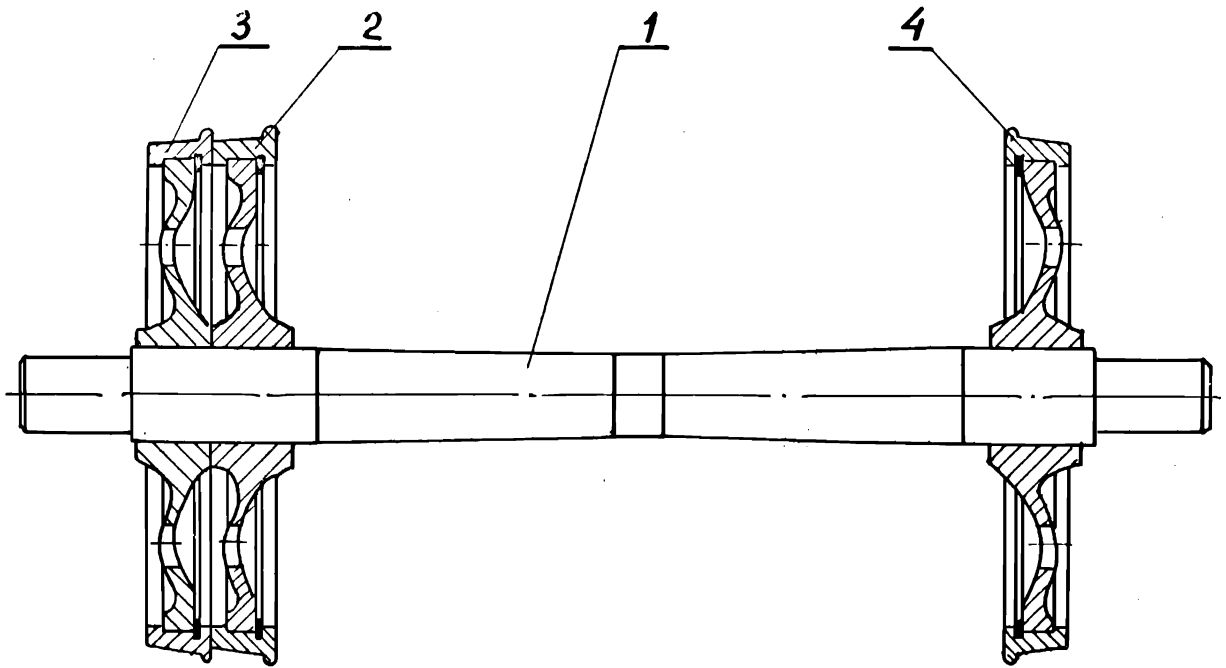

Fig. 1.

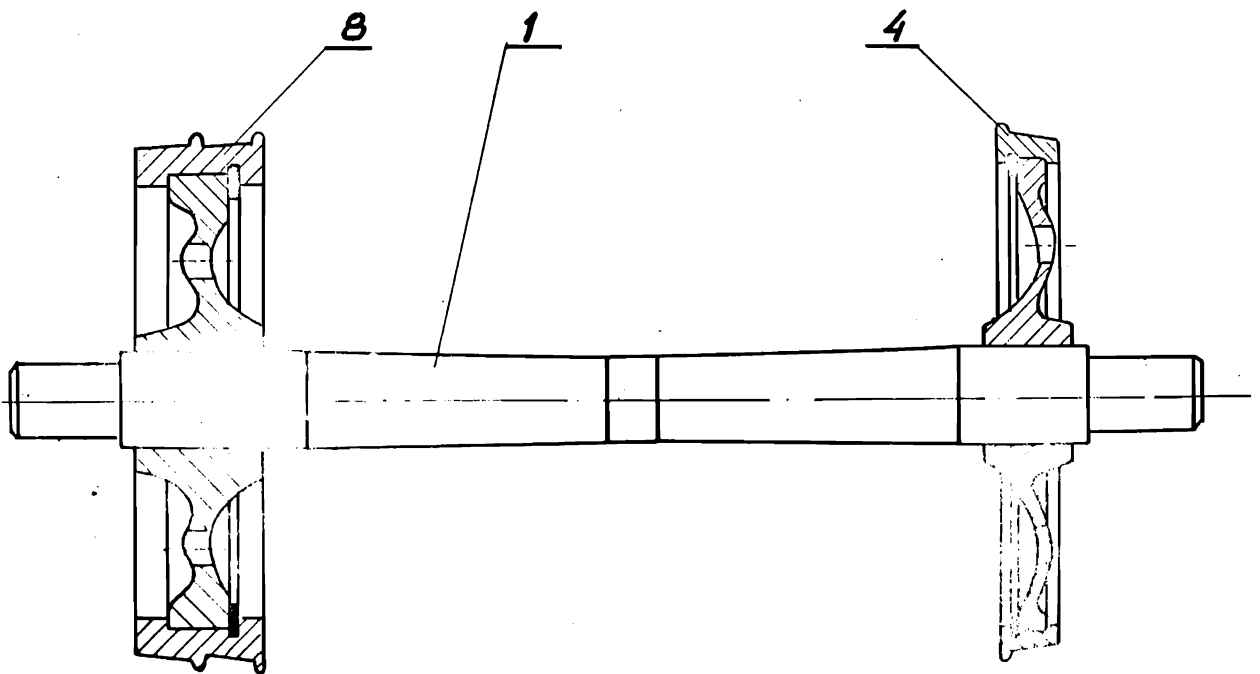

Fig. 2

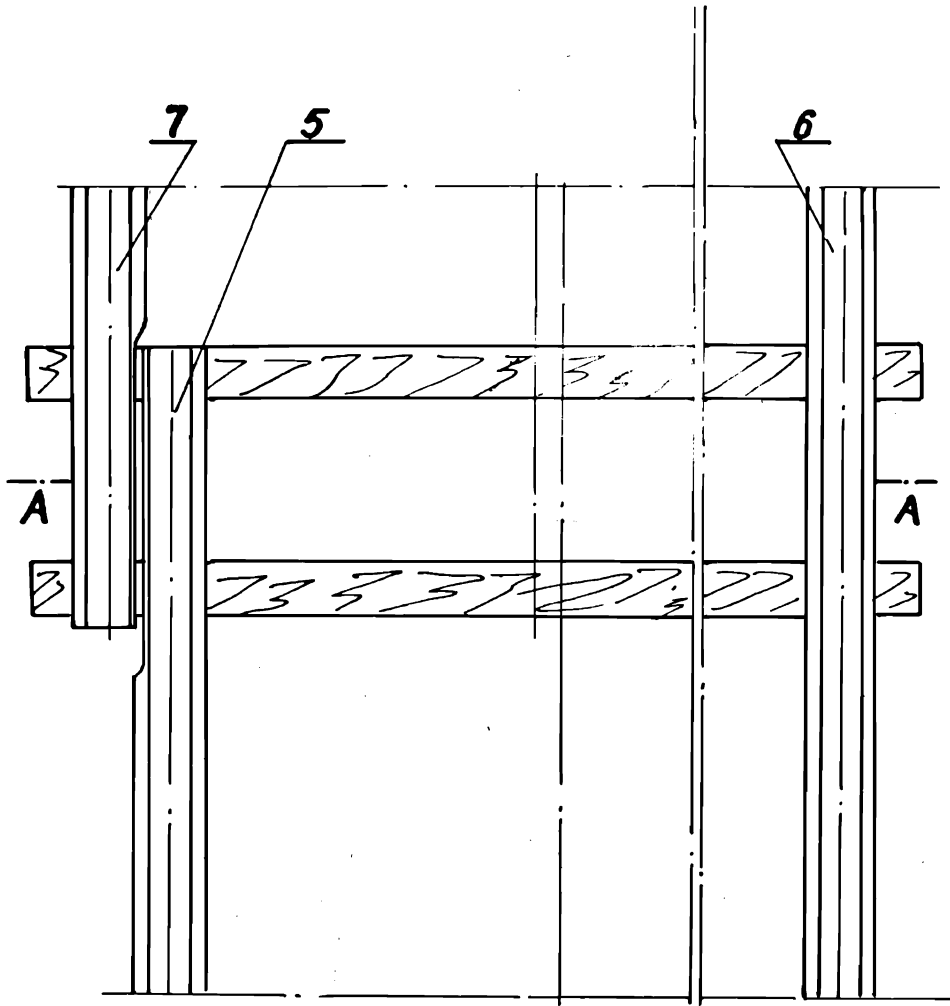

Fig. 3.

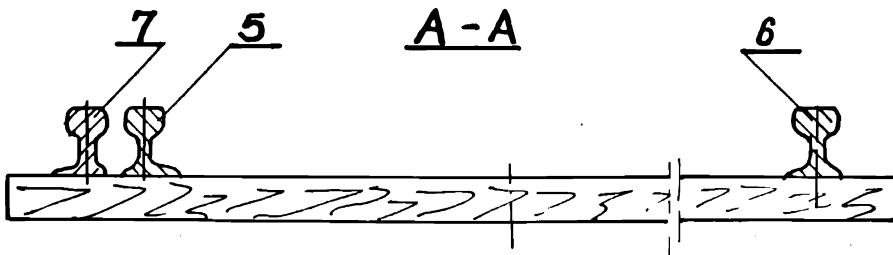

Fig. 4.